

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN

MERITOKRATI OCH POLITISERING I SVENSK FÖRVALTNING

En studie av styrelseutnämningar till
Arbetsmarknadsstyrelsen och Arbetsförmedlingen

Författare: Tim Svensson

Uppsats/Examensarbete: 15 hp

Program och/eller kurs: Statsvetenskapliga programmet, SK1523

Nivå: Grundnivå

Termin/år: Vt21

Handledare: Mikael Holmgren

Antal ord: 10017

Innehåll

Abstract	3
1. Inledning	4
2. Tidigare forskning och teori.....	6
Varför meritokrati?.....	7
Varför politisering?	8
Sammanfattning	9
3. Forskningsdesign och Metod	10
Val av fall	10
Datainsamling.....	12
Operationalisering	14
Jämförande metod	15
Begränsningar.....	16
4. Resultat	17
Regeringen Reinfeldt och regeringen Persson: Politisk bakgrund inom AMS (2007) och Arbetsförmedlingen (2008).....	17
Regeringen Reinfeldt och regeringen Löfven: Politisk bakgrund åren 2014 och 2015	19
Regeringen Reinfeldt och regeringen Löfven: Politisk bakgrund 2008 och 2015.....	21
Regeringen Reinfeldt och regeringen Persson: Utbildningsbakgrund 2007 och 2008	23
Regeringen Reinfeldt och regeringen Löfven: Utbildningsbakgrund 2014 och 2015	26
Utbildningsbakgrund alliansregeringen 2008 och regeringen Löfven 2015.....	28
Sammanfattning resultat.....	30
5. Slutsatser	32
Har Sveriges regeringar ersatt meritokratiska kriterier med politiska kriterier?.....	32
Finns det skillnad i grad av politiska tillsättningar mellan olika regeringar?	33
Är förvaltningen ett instrument för svenska politiker?	36
Referenser.....	38

Abstract

Denna uppsats undersöker olika regeringars tillsättningar av ledamöter i myndigheterna arbetsmarknadsstyrelsen och arbetsförmedlingens ledningar. Fokuseringen har varit kring ledamöternas politiska bakgrund samt deras utbildningsbakgrund. Detta för att försöka utröna om den politiska makten ersatt meritokratiska kriterier med politiska kriterier och om så är fallet finns det skillnader mellan regeringar. Detta har gjorts genom att jämföra offentliga dokument från 3 olika regeringar där de utnämnt sina ledamöter i ledningen, kompletterat med ledamöters Cv:n hämtade från media och tillgängliga offentliga data. Denna uppsats tar sitt avsprång i tidigare forskning som pekat på att svensk förvaltning internationellt sett innehar en låg grad av politisering. Denna uppsats fortsätter vid samma spår genom att mer detaljerat undersöka regeringen Persson, regeringen Reinfeldt och regeringen Löfven i deras tillsättningar av ledningen i arbetsmarknadsstyrelsen och senare efter dess nedläggning dess efterträdare arbetsförmedlingen. Valet att undersöka just dessa myndigheter är baserat på att dessa tillhör ett av de större kostnadsområdena i statens totala budget och påverkar även en stor del av Sveriges befolkning. Därav bör valda myndigheter vara centrala att kontrollera oavsett regeringskonstellation. Utöver detta är diskussionen kring arbetsförmedlingens vara eller icke vara en ständig fråga för de politiska partierna även år 2021. Resultatet överlag bekräftar tidigare forskning att den svenska förvaltningen till stor del är byggd på meritokratiska värden och att den politiska makten ej har ersatt dessa med politiska meriter. Samtidigt finns det perioder som står ut när det kommer till ledningar med en större omfattning av politisk bakgrund.

1. Inledning

”5 § Arbetstagare vid förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen anställs av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer. Vid beslut om statliga anställningar ska avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Lag (2010:1408)” (Riksdagen.se, 2018)

Så stipuleras kraven för särskilda bestämmelser om statligt anställda i Sveriges regeringsform från 1974 (Riksdagen.se, 2018) Historiskt har den svenska statsförvaltningen också generellt beskrivits som en institution grundad på meritokratisk rekrytering av alla tjänstemän. Men i praktiken är det också mycket som vi inte vet om hur exakt rekrytering går till. Framförallt sker utnämningarna till de ledande posterna ofta bakom lykta dörrar och helt efter regeringens eget initiativ. Om regeringen av någon anledning skulle vilja frångå normen om meritokratisk rekrytering och istället basera sina utnämningar på t.ex. partipolitiska kriterier finns det därmed också goda möjligheter för dem att så göra. För att förstå hur relationen mellan politik och förvaltningen ser ut i praktiken är det därför av vikt att inte bara läsa regeringsformen ordagrant, utan också granska den faktiska utnämningsspraxisen.

Dahlström och Niklasson (2013) har undersökt om det förekommer skillnader i graden av politiskt baserade utnämningar till ledande förvaltningsposter när det kommer till olika typ av regeringar inom Sverige. De varnar dock också att undersökningen enbart har fokuserat på en viss typ av politisering, nämligen rekrytering av generaldirektörer. Och avslutar med att notera regeringen även kan utöva politisk kontroll genom andra tillsättningskanaler. Där ledaskapsstrukturen inom svenska myndigheter har förändrats över tid och detta kan vara en dold väg för att få mer inflytande över sammansättningen av förvaltningens ledande positioner. (Niklasson & Dahlström, 2013, ss. 904-905) (PM3)

I detta tar min uppsats till viss del sitt avstamp då jag vill undersöka om ledningen inom en specifik myndighet uppvisar några förtecken till att ha tillsats på mestadels politiska grunder framför meritokratiska. Ledningen i detta fall menas styrelsen som finns inom de så kallade styrelsemyndigheterna, som vi har 39 stycken av i Sverige. Dessa utses av regeringen för viss tid och inkluderar normalt sett Generaldirektören som en ledamot bland många andra. Den styrelsemyndighet jag valt att undersöka är Arbetsförmedlingen (AF) samt dess föregångare Arbetsmarknadsstyrelsen (AMF) mellan åren 2007 och 2015. Under dessa 8 år har 3 olika

regeringar innehåft utnämningmakten till dessa ledningar, vilket ger en god grund för att undersöka huruvida regeringar med olika ideologisk härkomst har använt utnämningmakten för mer eller mindre politiska syften.

Jag vill med bakgrund till detta besvara frågorna:

- **Har Sveriges regeringar ersatt meritokratiska kriterier med politiska kriterier?**
- **Om så är fallet. Finns det en skillnad i grad av politiska tillsättningar mellan olika regeringar?**

Resultaten tyder på att Sveriges regeringar värderar både meritokratiska och politiska kriterier för sina utnämningar, men i varierande utsträckning. Under alla år förekommer ledningar med partipolitisk bakgrund, men andelen har generellt sjunkit över tid. Den socialdemokratiska Persson-regeringen utmärker sig genom att ha tillsatt en majoritet av styrelsemedlemmar med socialdemokratisk bakgrund. Reinfeldt och Löfven har därefter gradvis trappat ner utnämningen av medlemmar med samma partifärg som regeringsunderlaget, för att slutligen landa runt en tredjedel av styrelsemedlemmar med samma partipolitiska bakgrund som regeringen. Trenden för meritokrati har gått i motsatt riktning. Under alla år förekommer styrelser med hög andel högskoleutbildade, men andelen har blivit något högre på senare år. Persson-regeringens utnämningar karaktäriserades av att en majoritet av alla ledamöter var välutbildade. Reinfeldt och Löfven fortsatte därefter på samma spår och tillsatte även dem överlag välmeriterade styrelser. Baserat på utvecklingen inom det arbetsmarknadspolitiska området under den senaste tiden finns det sammantaget det därför inga belägg för att Sveriges regeringar skulle ha ersatt meritokratin med helt och hållet politiska utnämningar, utan det handlar som mest om att de kan värdera både meritokrati och politik.

Uppsatsen fortsätter som följer. Del 2 presenterar det allmänna forskningsläget kring politisering och de tänkbara motiven som kan ligga till grund för både meritokratiska och politiska utnämningar. Del 3 avhandlar valet av fall, datainsamlingen, operationaliseringen, och den jämförande metoden som ligger till grund för analysen. Del 4 presenterar studiens huvudsakliga resultat. Slutligen i del 5 så presenteras vilka slutsatser som kan dras från resultaten.

2. Tidigare forskning och teori

Att tjänstemän inom förvaltningen skall tillsättas efter förtjänst och skicklighet har funnits och diskuterats under lång tid, men aktualiserades främst från 1800-talets andra hälft fram till våra dagar. Max Weber argumenterade tidigt för en förvaltning baserad på expertis och som inte inkluderar några personliga band till den politiska makten, exempelvis något som kan ske genom patrimonieella tillsättningar (Weber, 1922)

Men diskussionen om förvaltningens utveckling och förhållande till den politiska makten har inte enbart bemötts med en övervägande andel av individer som anser att den skall vara helt autonom och avskild från den politiska makten. Graden av autonomi och politiskt inflytande har diskuterats under lång tid.

Den mest kända och i en modern kontext när det kommer till förvaltningens oberoende vara eller icke-vara är den så kallade "Friedrich-Finer"- debatten. Diskussionen mellan de politiska teoretikerna Carl Joachim Friedrich och Herman Finer.

Dessa förde en diskussion emellan gällande till vilken grad förvaltningen bör styra sig själv. Både ur ett demokratiskt perspektiv och ur ett perspektiv kring hur förvaltningen bör fungera bäst. Carl Friedrich ansåg att merparten av ansvaret samt utvecklingen bör ligga på den professionellt utbildade personalen själva. Där den politiska makten ska inneha en väldigt liten kontroll och där inre kontrollerna skall göras av förvaltningen själv. Denna ståndpunkt motiverades också med att de anställda byråkraterna själva innehade mer kunskap än den politiska makten för att på bäst sätt kunna använda förvaltningen gentemot sina medborgare på bästa sätt (Mason & Friedrich, 1940, ss. 3-5)

Herman Finer argumenterade däremot för att även om byggandet av en välfungerande förvaltning till viss del består av meritokratisk rekrytering och självständiga myndigheter så är det samtidigt enbart några av byggstenarna som behövs. För att en välfungerande förvaltning skulle kunna fungera så behövs en kontroll med offentlig insyn och även då från politiska makten. Annars kan förvaltningen få riskera att regera fritt och få ett övertag gentemot den politiska makten (Finer, 2001, ss. 49-50).

Som även Weber noterade finns en inneboende risk för att den byråkratiska experten kommer hamna i ett informationsmässigt övertag gentemot den politiska makten, tack vare dennes professionella bakgrund och insyn inom dess specifika förvaltningsområde (Weber, 1922, ss. 990-991). Om det i praktiken är byråkraterna som bestämmer hur den förda politiken ska genomföras, finns det också en uppenbar risk med att vi i praktiken får en annan politik än den som representeras av våra folkvalda representanter

Varför meritokrati?

Debatten mellan Finer och Friedrich är en historisk klassiker, men fortfarande relevant för samtiden. David E Lewis beskriver i sin artikel *"Presidential appointments and personnel"* (2011) hur presidenten kan tillsätta individer inom förvaltningen baserat på ett flertal faktorer. Presidenten kan t.ex. behöva "belöna" individer som stött denne genom sin presidentvalskampanj exempelvis. Dessa individer kan riskera att för den delen inte heller ha något slags kompetens inom det område som den tillsätts inom. Man får också ta hänsyn till att USA som innehar ett *"checks and balances"*-system. Ett system med två kammare där presidenten måste ta hänsyn till den politiska situation som finns där för tillfället. Alltså presidenten kan behöva ta hänsyn till vad den politiska oppositionen har för åsikt till en specifik utnämning, eller för att den delen utse en specifik individ för att blidka den politiska oppositionen (Lewis, 2011, ss. 50,55)

Lewis påpekar även att politiseringen inom USA också handlar till del att påverka den allmänna opinionen med hjälp av den amerikanska förvaltningen. Detta genom att ändra policyinriktning och ta kontroll över förvaltningen. Genom att den politiska makten i USA har möjlighet att utnämna många inom förvaltningen får också en nytillsatt administration kalkylera med att den förre administrationen efterlämnar en stor del av personal inom förvaltningen som troligtvis är lojal och innehar en liknande policyinriktning tillhörande den gamla administrationen. Därav byts många inom förvaltningen ut i samband med att en ny administration har tillträtt (Lewis, 2011, ss. 53-54)

Att tillsätta tjänster baserad på politisk bakgrund kan ge ett antal konsekvenser menar Lewis. Den mer självklara är att om individen enbart eller i princip enbart tillsätts på patrimonieella grunder och innehar ingen egentlig professionell bakgrund kopplat till sin tjänst så riskerar förvaltningen att påverkas negativt (Lewis, 2011, s. 59)

En annan negativ konsekvens blir om alltför många inom förvaltningen byts ut vid ett eventuellt regeringsskifte. Genom detta hinner inte förvaltningen ”mogna” eller för den delen hinna utvecklas. Utvecklas på så sätt att man lär sig, förvaltar sin kunskap och befäster dessa i rutiner. Förvaltningen riskerar att bli ”stressad” och kunskapen försvinner med dess personal när den byts ut (Lewis, 2011, s. 51)

Charron et al lyfter fram i sin artikel *Careers, Connections, and Corruption Risks: Investigating the Impact of Bureaucratic Meritocracy on Public Procurement Processes* att risken för korruption är mycket lägre när byråkraters karriärmöjligheter inom förvaltningen enbart är beroende på deras professionella bakgrund och arbetsinsats. De menar också att om förvaltningen leds av individer med en professionell utbildningsbakgrund så blir förvaltningen effektivare. De menar slutligen att byråkrater bör vara så pass autonoma i sitt arbete som möjligt (Charron, Dahlström, Fazekas, & Lapuente, 2016, ss. 101-103)

Kopplingen här mellan den professionella bakgrunden och autonomt arbete kan kopplas till vad Christopher A Cooper beskriver i sin artikel ” *Encouraging civil servants to be frank and fearless: Merit recruitment and employee voice*”. I denna beskrivs sambandet mellan att anställa på meritokratisk grund och byråkraterns möjlighet att våga uttrycka sin professionella åsikt inom ärenden kopplat till förvaltningen (Cooper, 2018, ss. 731-732)

Det finns med andra ord nackdelar och sidoeffekter att ta i beaktande för politiska makthavare när de skall balansera mellan en strikt kontroll och en friare automi för deras förvaltning. En förvaltning som i slutändan är förlängningen av deras policys.

Varför politisering?

Men om nu forskning pekar på att tillsättning baserat på politiska grunder inom förvaltningen är mestadels negativt, varför sker det fortfarande till stor grad inom många stater?

Precis som nämndes tidigare kan tillsättningar göras baserat på att man som exempelvis president behöver belöna någon för att de stöttat vederbörande i senaste valkampanjen. Men det kan också vara ur rent självklara skäl som att den politiska makten vill säkerställa att förvaltningen utvecklas i den riktning som den politiska makten önskar. Detta var Herman Finers oro, att en förvaltning helt i händerna på den byråkratiska expertisen utan någon som helst politisk översyn kan riskera att utvecklas i en helt annan riktning än vad som den politiska makten har bestämt.

Detta är något som idag benämns som *policy drift* och som kan konstras genom att den politiska makten helt enkelt tillsätter individer inom förvaltningen som de vet delar ungefär samma ideologiska preferenser och ambitioner kring hur förvaltningen skall utvecklas. På detta sätt behöver inte den politiska makten i detalj överse varje enskild myndighet över tid. I den moderna forskningen benämns detta ofta som alliansprincipen (Bendor, Glazer, & Hammond, 2001, s. 243)

Dock denna princip fungerar bäst under rätt förutsättningar. Den politiska makten som delegerar makt till förvaltningen måste ta hänsyn till hur pass nära byråkraterna ligger deras mål när det kommer till policyframtagning. Det finns ett antal parametrar att ta ställning till. Hur riskbenägen är den politiska makten exempelvis. Eller hur troligt det är att byråkraterna inom förvaltningen är trogna den policy som den politiska makten eftersträvar (Bendor, Glazer, & Hammond, 2001, ss. 243-244)

Det finns också exempel där politisering kan vara positivt beroende på hur andra faktorer spelar in. Gulzar och Benjamin (2016). Där de utgår från principal agent teorin där den politiska makten beskrivs som principaler och byråkraterna inom förvaltningen som agenter. De beskriver i sitt exempel gällande Indien att inom de lokala områden där det endast finns en enda principal som byråkraterna skall redovisa inför kan detta bidra till en positiv utveckling. Alltså om en enda principal styr ett visst område så finns chansen att denne kommer kontrollera sina byråkrater inom förvaltningen tillräckligt, men om det finns ett flertal principaler inom samma område som kontrollerar samma förvaltning, finns risken att principalerna kontrollerar sämre. Detta på grund av att om förvaltningen exempelvis når en stor framgång finns risken att alla principaler tillskrivs beröm för detta från den politiska makten högre upp (Gulzar & Benjamin, 2016, s. 179)

Alltså under rätt förutsättningar kan politisering inneha en positiv effekt kring förvaltningen. Riskmedvetenhet och förtrogenhet mellan den politiska makten och förvaltningen är två av dessa parametrar som spelar in gällande ett positivt utfall.

Sammanfattning

Politisering leda både till negativa samt positiva effekter. Sammanfattningsvis har forskning visat att det finns motiv både för att säkerställa meritokratin och möjliggöra politisk insyn av förvaltningen. Som Friedrich och Finer påpekade så finns det aspekter att ta hänsyn till både när det kommer till politisk kontroll och meritokrati. Förvaltningen får inte äventyras genom

att politiker utan expertkunskap tillåts agera långtgående inom förvaltningen. Men den får samtidigt inte tappa fästet till de demokratiskt valda representanterna som skapat huvuddragen i de policys som förvaltningen förväntas efterleva. I nästa del kommer jag redogöra för hur jag har gått tillväga för att undersöka om Sveriges regeringar har övergett det meritokratiska idealet för politiska motiv.

3. Forskningsdesign och Metod

Eftersom syftet med uppsatsen är att undersöka om politiker har ersatt meritokratiska värden med politiska inom svensk förvaltning har jag valt använda mig av en jämförande mest-lika-design. Baserat på att svensk förvaltning är väldigt stor i sig så har jag valt denna designen då jag kan avgränsa förvaltningen till i princip en enda myndighet som sen kan jämföras mot olika regeringar. Som de exempel som ges av Esaiasson et al (2017) att denna design kan användas där det annars skulle krävas en stor arbetsinsats för att få meningsfulla mått på ett visst fenomen (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, & Wägnerud, 2017, s. 101).

Studien är teorikonsumerande och jag skall genomföra undersökningen kvantitativt (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, & Wägnerud, 2017, ss. 42-43)

Nedan kommer jag först diskutera mitt val att fokusera studien på just Arbetsförmedlingen och dess föregångare Arbetsmarknadsstyrelsen, därefter hur jag har operationaliserat och sammanställt datamaterialet, och slutligen exakt vilka jämförelser jag ämnar göra för att besvara mina forskningsfrågor.

Val av fall

Jag har valt att fokusera på Arbetsförmedlingen och den tidigare Arbetsmarknadsstyrelsen eftersom dessa kan antas utgöra centrala myndigheter för alla regeringar. Detta med motivationen att det är högst troligt att oavsett regeringskonstellation så vill partierna inneha en god kontroll på myndigheterna som påverkar utfallet av deras arbetsmarknadspolitik (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, & Wägnerud, 2017, ss. 102-104).

Lägg därtill att dessa myndigheter tillhör ett av större kostnadsområdena när det kommer till statens budget. När det kommer till den finansiella aspekten gällande arbetsförmedlingen behandlas denna myndighet under utgiftsområde 14 närmare benämnd som "*arbetsmarknad och arbetsliv*". Detta utgiftsområde hade en utgift på 87 miljarder kronor för året 2020. Något

som är ett av de större utgiftsområdena av de totalt 27 områdena. Detta kan jämföras med utgiftsområden såsom ” *Hälsovård, sjukvård och social omsorg*” med en utgift för 102 miljarder kronor och ” *Rättsväsendet*” med en utgift på 53 miljarder kronor för året 2020. ” *arbetsmarknad och arbetsliv*” var år 2020 det fjärde största utgiftsområdet för år 2020 (regeringen.se).

Ett ytterligare och ett sista argument varför AMS och AF är relevanta myndigheter att undersöka är just vilken typ av myndighet dessa är. Ur en meritokratisk synpunkt är den intressant då det generellt inom svensk förvaltning är väldigt få tjänster som kan tillsättas av den politiska makten och ännu färre som kan tillsättas utan det krävs en stark motivering enbart baserat på skicklighet och förtjänst.

Kopplat till valet av tidsperiod som undersöks är detta av ett flertal anledningar. Främst för att mellan åren 2006/2007 till 2015 hinner 3 olika regeringar avlösa varandra med olika politiska konstellationer och regeringschefer. Men också att under dessa år förekom diskussioner och specifika händelser som relaterar till huvudämnet politisering. Händelser som år 2006 där den borgerliga oppositionen anklagade regeringen för utnämningar på politiska grunder, och där sedan den socialdemokratiska oppositionen efter regeringsskiftet beskyllde den då sittande alliansregeringen för entlediganden av generaldirektörer baserat på politiska grunder. (Se tex Dahlström och Holmgren 2019)

Detta kan förhoppningsvis bidra till att komplettera i enskilda fall där ett visst resultat kan stå ut från övriga regeringar eller årtal. Att en viss specifik händelse kan knytas till ett visst resultat och bidra till en mer detaljerad förklaring.

”För det tredje vill vi kanske komplettera förklaringsanalysen med en kartläggning och beskrivning av allmänt intressanta fall” - (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, & Wägnerud, 2017)

Som bekant är det i svensk lag formulerat att generaldirektörer skall tillsättas på förtjänst och merit, något som ledamöter till en styrelsemyndighet ej behöver rätta sig efter. Därutöver har ordföranden i denna styrelse makt att i särskilda fall fatta ett eget beslut i ett specifikt ärende utan sammankalla hela ledningen. Därför är det särskilt motiverat att undersöka just en styrelsemyndighet framför övriga myndighetsformer som finns inom svensk förvaltning.

”10 § Styrelsen består av det antal ledamöter som regeringen bestämmer. En av ledamöterna skall vara ordförande i styrelsen och en skall vara vice ordförande.

Myndighetschefen skall ingå i styrelsen, men inte vara dess ordförande eller vice ordförande.” (Myndighetsförordning 2007:515)

”12 § Om ett ärende är så brådskande att styrelsen inte hinner sammanträda för att behandla det, får ärendet avgöras genom kontakter mellan ordföranden och de andra ledamöterna.

Om inte heller detta hinns med eller är lämpligt, får ordföranden ensam avgöra ärendet. Ett sådant beslut skall anmälas vid nästa sammanträde med styrelsen.” (Myndighetsförordning 2007:515)

Allt detta sammantaget anser jag motiverar till varför myndigheter med arbetsmarknadsuppgifter är en relevant sektor att göra denna typ av jämförelser inom. Den får antas vara central för oavsett regering att påverka sin arbetsmarknadspolitik, det är myndigheter som besitter en stor finansiell bas och ur ett meritokratiskt perspektiv är det också relevanta myndigheter att undersöka.

Datainsamling

Datainsamlingen har primärt skett att jag begärt ut material från arbetsförmedlingen via offentlighetsprincipen. Detta material har primärt varit dokument som redovisat namn och position inom styrelsen för varje år i styrelsen.

Insamlingen har inhämtats manuellt genom att begära ut offentliga dokument rörande utnämningar och entlediganden till styrelsen för AMS och AF mellan åren 2006–2015. 2006 för att kunna säkerställa att de som utnämndes av regeringen Persson 2006 var densamma som fick förnyat förordnande under alliansregeringen 2007. Allt material har sedan sammanställs år för år och sedan utifrån detta individuellt efterforskat varje enskild ledamots utbildningsbakgrund, arbetslivsbakgrund samt om de på något sätt har haft ett samröre politiskt med något parti.

Materialet har bestått av:

1) Arbetsförmedlingens årsredovisningar där styrelsen har presenterats. Exempel:

- (Arbetsförmedlingens årsrapport 2015, 2016)
- (Arbetsförmedlingens årsredovisning 2009, 2010)

2) Offentliga dokument där regeringen utnämnt eller entledigat en specifik ledamot. Exempel:

- (Förordnande av ledamöter i Arbetsförmedlingens styrelse, diarienummer 07-5522-01, 2007)
- (Entledigande av ledamot i Arbetsförmedlingens styrelse, diarienummer 11 2008/92460, 2008)

3) Mötesprotokoll. Exempel:

- (Upphävande av arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter (AMSF 2006:3) om insatser för arbetslösa akademiker, 2007)

4) Nyhetsmedia. Exempel:

- <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/alla-loner-till-ledamoter-i-statliga-styrelser-granskas> (2021-05-20)
- <https://www.realtid.se/thedeen-ny-statssekreterare> (2021-05-20)

För att därefter kunna utröna om varje enskild ledamots bakgrund har varje enskild ledamot granskats genom att uppsöka öppna data såsom mediekanaler bestående av artiklar. Ledamöter som presenterat sin egna bakgrund på digitala plattformar såsom:

5) LinkedIn.se Exempel:

- <https://www.linkedin.com/in/tomas-lindstrom-619a993/?originalSubdomain=se> (2021-05-20)

6) Riksdagen.se Exempel:

- https://www.riksdagen.se/sv/ledamoter-partier/ledamot/per-asling_74c39a37-e184-44f6-9a7e-36cdb06c9dcc (2021-0520)

7) Regeringen.se

8) Myndighetshemsidor. Exempel:

- <https://arbetsformedlingen.se/om-oss/var-verksamhet/styrning-och-resultat>
(2021-05-20)

9) Organisationshemsidor (LO.se, etc.) Exempel:

- https://www.lo.se/start/om_oss/kansli/ekonomisk_politik_och_arbetsmarknad/ola_pettersson (2021-05-20)

10) Handlingar.se Exempel:

- (Förordnande i styrelsen för arbetsförmedlingen. A2014/2467/A, 2014)

Datansamlingen har enbart gjorts utifrån offentliga källor och dokument. De parti och andra organisatoriska kopplingar till ledamöterna får anses vara som allmänt kända, vilket föreligger inga risker för de individer som ingått i denna undersökning. Utöver detta har jag ändå valt att anonymisera samtliga ledamöter som en extra försiktighetsåtgärd och av respekt för samtliga ledamöters integritet. Min motivering till hur jag insamlat och presenterat min data utgår ifrån §20 samt §21 inom ”Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor”.

Operationalisering

För att spåra graden av politisering kommer jag huvudsakligen fokusera min analys på två variabler: en som mäter styrelsemedlemmarnas politikbakgrund; och en som mäter deras utbildningsbakgrund.

"Politisering" kan användas olika beroende kring vilken kontext, men gällande denna uppsatsen syftar det framförallt kring "*the substitution of political criteria for merit-based criteria in the selection, retention, promotion, rewards, and disciplining of members of the public service.*" (Peters & Pierre, 2004, s. 2)

För medlemmarnas politiska bakgrund har jag valt att utgå ifrån (Niklasson & Dahlström, 2013):

“A brief description should be given of how we operationalize political affiliation. We consider an agency head to have a political affiliation if he/she has: (i) served as a minister; (ii) been elected to Parliament or a local democratic assembly; (iii) been Secretary of State (the second in command at the Government Offices, following the ministers); (iv) been employed as a political adviser at the Government Offices; or (v) been employed by a political party or an organization clearly associated with a political party, such as the

blue-collar union confederation Landsorganisationen.” (Niklasson & Dahlström, 2013, s. 897)

Kortare beskrivet räknar jag en ledamot som politisk om denne har:

- Tjänstgjort som minister
- Blivit invald för ett politiskt parti på nationell eller lokal nivå
- Tjänstgjort som statssekreterare
- Varit anställd som politisk rådgivare eller anställd av ett politiskt parti
- Varit verksam inom en organisation med tydlig koppling till ett politiskt parti

För att avgränsa och kunna definiera ledamöters utbildningsbakgrund har jag valt att definiera att de som innehar en högskoleutbildning har något sorts av slutexamen. Detta för att kunna avgränsa mig mellan de ledamöter som exempelvis innehar enstaka högskolekurser, ledamöter som har en examen högre än en kandidat eller masterexamen. Det kan också föreligga problem exempelvis att finns om en ledamot har tagit sin examen vid en högskola eller universitet. Även finns det fall där det förekommit svårigheter att veta exakt vilken typ av examen en ledamot mottagit eller exakt hur många år en ledamot har utbildat sig. Därav måste ett av dessa kriterier uppnås för att definiera en ledamot för att inneha en högskoleutbildning:

- 3 år eller längre högskoleutbildning/akademisk utbildning
- En examen/yrkestitel som enbart kan tänkas erhållas via en högskola.

Jag baserar denna definition även när det kommer till SCB:s definition när det kommer till begreppet ”högutbildad”. Något som de beskriver i orden ” Vi kan också se att 28 procent är högutbildade, **vilket innebär att de har en utbildning på tre år eller mer efter gymnasiet.**

Jämförande metod

Årtalen som jämförs kommer vara år 2007 mot 2008. Detta för att kunna göra en sådan rättvis jämförelse som möjligt då alliansregeringen tillträdde sent på året 2006. På grund av detta jämförs även 2008. Detta för att det är större sannolikhet att alliansregeringen har hunnits ge möjlighet att entlediga och utnämna ledamöter under deras första hela regeringsår (2007). Men det primära skälet är på grund av att alliansregeringen skapade och uppförde arbetsförmedlingen den 1:a januari 2008. Genom att jämföra året 2007 med året 2008 blir detta under mer lika förutsättningar. 2007 års styrelse inom AMS var ledamöter som i grunden hade

blivit utnämnda av den socialdemokratiska regeringen 2006 och de ledamöter som innehade en position i den nya styrelsen inom arbetsförmedlingen var utnämnda av alliansregeringen. Dessa styrelser jämförs både gällande politisk bakgrund men också på utbildningsbakgrund, detta sker dock separat.

Därefter jämförs regeringen Löfven mellan åren 2014 och 2015 gällande politisk bakgrund. Detta återigen för att ge en så pass lik jämförelse som tidigare. Regeringen Löfven tillträdde sent år 2014 och därför jämförs alliansregeringens sista regeringsår 2014 med regeringen Löfvens första hela regeringsår 2015.

Därefter jämförs år 2008 med 2015. Detta för att jämföra ledningen inom arbetsförmedlingen när myndigheten först upprättades till 2015 då regeringen Löfven gått in på sitt första fulla regeringsår.

Sammanfattningsvis kommer år 2007 att jämföras med år 2008. År 2014 kommer att jämföras med år 2015, samt år 2008 kommer att jämföras med år 2015.

Begränsningar

Fördelen med den här typen av mest-lik design är att den interna validiteten blir förhållandevis hög, dvs. vi kan dra robusta slutsatser om det aktuella datamaterialet. Genom att fokusera på en myndighet under ett begränsat antal år kan vi säkerställa att vi utför våra jämförelser regeringarna emellan under så lika förutsättningar som möjligt. Nackelen är att den externa validiteten blir mer begränsad. Det går inte på ett klart sätt att fastslå om alla Sveriges regeringar har ersatt meritokratiska kriterier med politiska sådana baserat enbart på arbetsmarknadsområdet och en kortare tidsperiod. Det kan ge en fingervisning, men det krävs en större mängd data för att på ett bättre och mer säkert sätt kunna fastslå min påstådda slutsats. Framtida forskning bör därför mer brett undersöka politisk bakgrund inom svensk förvaltning, både när det kommer till antal olika myndigheter, årtal och regeringar. Även om möjligt finna fler parametrar än just politisk bakgrund och utbildning. En forskning med tillräckliga resurser bör också undersöka ledamöters totala arbetslivserfarenhet för att kunna koppla detta till deras relevans till de styrelser de tjänstgör inom.

Den föreliggande studien bör med andra ord inte ses som en slutgiltig bedömning av den svenska statsförvaltningen, utan tar snarare formen av vad Eckstein (1975, 110) benämnde som en "plausibility probe". Om politiska kriterier har tagit över tillsättningsförfarandet så är

arbetsmarknadsområdet just ett sådant område där vi borde kunna hitta spår av det övertagandet. Om vi däremot inte hittar några sådana spår så framstår det som mindre troligt att andra, mindre politiskt laddade områden skulle ha utsatts för samma kriteriemässiga utbyte. Framtida forskning kan därmed med fördel bygga vidare på den här studiens design och resultat för att ge en mer allmän bild av rekryteringsläget i stort.

4. Resultat

Regeringen Reinfeldt och regeringen Persson: Politisk bakgrund inom AMS (2007) och Arbetsförmedlingen (2008)

När det kommer till det totala antalet ledamöter med politisk bakgrund i arbetsförmedlingens nyligen formade styrelse uppgår dessa till 3 av det totala antalet av 6 platser i styrelsen. Av dessa 3 hade 2 en borgerlig politisk bakgrund.

Något att anmärka även här är skillnaderna när det kommer till antalet medlemmar i dessa två styrelser. Ur tabell 1 framgår att AMS styrelse uppgick 2007 till 8 stycken medlemmar medans arbetsförmedlingens styrelse från och med den 1 januari 2008 innehade 6 stycken medlemmar. Där arbetsförmedlingens styrelse från och med den 17 april 2008 innehade en generaldirektör som även tillhörde styrelsen som ej hade en politisk bakgrund i något parti.

Slutsatserna när man jämför dessa styrelser emellan är inte enbart att alliansregeringen valde ett mindre antal när det kommer till styrelsemedlemmar utan färre medlemmar hade en politisk bakgrund både generellt och även specifikt kopplat till de partier som ingick i alliansregeringen. De medlemmar som valdes bort av alliansregeringen att ingå i arbetsförmedlingens styrelse 2008 var till störst del de med politisk bakgrund inom socialdemokraterna. Styrelsen i arbetsförmedlingen efter 17 april 2008 var visserligen mindre till antalet i jämförelse med AMS styrelse 2007. Men samtidigt innehade enbart 3 av 6 ledamöter någon form av politisk bakgrund i arbetsförmedlingens styrelse 2008 i jämförelse med AMS styrelse år 2007 där 7 av 8 ledamöter hade en politisk bakgrund i något av riksdagspartierna. Värt att nämna är att AMS styrelse under alliansregeringen 2007 var densamma som funnits under den socialdemokratiska Persson-regeringen 2006. När alliansregeringen tillträdde i slutet av 2006 entledigande man ej dessa ledamöter utan förnyade deras förordnanden år 2007 fram tills att myndigheten AMS lades ner och den nya myndigheten arbetsförmedlingen bildades år 2008.

Tabell 1. Regeringen Persson 2007 och regeringen Reinfeldt 2008.			
Arbetsmarknadsstyrelsen: 2007	Bakgrund	Arbetsförmedlingen: 2008 (f.o.m 17 april)	Bakgrund
Ordförande, doktor inom nationalekonomi	Politiskt obunden	Ordförande, doktor inom nationalekonomi	Politiskt obunden
Generaldirektör, utbildad jurist och tidigare statssekreterare	Socialdemokrat	TF Generaldirektör, tidigare länsarbetsdirektör	Politiskt obunden
Tidigare riksdagsledamot och utbildad dagmamma	Socialdemokrat	Tidigare kommunalråd	Moderaterna
Socionomutbildad, fd statssekreterare	Socialdemokrat	Nationalekonom och tidigare aktiv i SSU	Socialdemokrat
Juristutbildad, nuvarande minister	Socialdemokrat	Jordbrukare, riksdagsledamot	Centerpartiet
Fd statssekreterare	Socialdemokrat	Biokemist, tidigare sjukhusdirektör	Politiskt obunden
Tidigare kommunalråd	Moderaterna		
Nationalekonom och tidigare aktiv i SSU	Socialdemokrat		
Ledamöter med politisk bakgrund:	7		3
Totalt antal ledamöter:	8		6
Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund: 6		Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund: 1	
Ledamöter med borgerlig bakgrund: 1		Ledamöter med borgerlig bakgrund: 2	
Antal ledamöter med socialdemokratisk bakgrund: 6 av 8		Antal ledamöter med borgerlig bakgrund: 2 av 6	

Regeringen Reinfeldt och regeringen Löfven: Politisk bakgrund åren 2014 och 2015

Regeringen Löfven tillträdde den 3 oktober 2014. För att åter ge en så pass rättvis jämförelse emellan styrelserna har medlemmar i arbetsförmedlingens styrelse för året 2015 även kontrollerats mot åren 2016, 2017 och 2018. Detta för att på så vis kunna utröna om regeringen Löfven på längre sikt har valt att upphäva styrelseledamöters förordnande i förtid för att utnämna egna ledamöter istället. Något sådant agerande föreligger inte då den styrelse som fanns på plats 2015 är densamma även under åren 2016, 2017 och 2018. Att notera är att under år 2014 innehade styrelsen totalt 7 medlemmar medans under 2015 innehade den 9 stycken medlemmar. Jag kommer därför även presentera och ställa 2014 och 2015 års styrelse gentemot varandra, precis som jag gjorde i fallen med 2007 och 2008 års styrelser.

Det som sker år 2015 är att under regeringen Löfvens första regeringsår har antalet styrelsemedlemmar uppgått till 9 stycken i jämförelse med år 2014 med sina 7 medlemmar. Detta är ett högre antal än vad regeringen Reinfeldt någonsin hade under sina regeringsår 2006–2014. Det finns här ett tydligare samband i val av antal styrelsemedlemmar mellan den socialdemokratiska regeringen under 2007 och den socialdemokratiska regeringen 2015. Men även mellan åren 2014 och 2015 ökar andelen ledamöter med politisk bakgrund från 5 stycken år 2014 till 6 stycken år 2015. Ledamöter med borgerlig bakgrund håller sig på en oförändrad nivå mellan åren 2014 och 2015 i jämförelse med de ledamöterna med socialdemokratisk bakgrund mellan åren 2007 och 2008. Där försvann 5 av 6 ledamöter med socialdemokratisk bakgrund vid nedläggningen av AMS och övergången till arbetsförmedlingen. När det kommer till 2015 års styrelse så har 6 av de totalt 9 ledamöterna i styrelsen någon form av politisk bakgrund och hälften av dessa 6 ledamöter har en bakgrund inom socialdemokraterna medans andra halvan har någon typ av anknytning till de historiskt borgerliga partierna.

Sammanfattningsvis kan man utläsa av tabell 2 att antalet styrelsemedlemmar i styrelsen efter övergången från alliansregeringen 2014 till en socialdemokratisk regering 2015 ökar, men samtidigt går också graden av ledamöter med en politisk bakgrund nedåt och det råder en jämvikt gällande partipolitisk bakgrund. Under alliansregeringen 2014 hade 3 av 7 ledamöter en borgerlig politisk bakgrund medans under den socialdemokratiska regeringen 2015 innehade 3 av 9 ledamöter någon form av politisk bakgrund bland regeringsunderlaget. Detta resulterar i att procentuellt innehade bägge regeringarna en styrelse vars ledamöter hade en politisk bakgrund i regeringsunderlaget med 33,33%.

Tabell 2. Regeringen Reinfeldt 2014 och regeringen Löfven 2015.			
Arbetsförmedlingen: 2014	Bakgrund	Arbetsförmedlingen: 2015	Bakgrund
Ordförande, förvaltningsutbildad, tidigare tjänstgjort vid finansdepartementet	Politiskt obunden	Ordförande, förvaltningsutbildad, tidigare tjänstgjort vid finansdepartementet	Politiskt obunden
Tidigare kommunalråd	Moderaterna	Generaldirektör, 2 årig gymnasieutbildning vid fordonsprogrammet, kommunpolitiker	Socialdemokraterna
Juristutbildad och domarutbildad	Politiskt obunden	Lärarutbildad, kommunpolitiker	Moderaterna
Journalistutbildad	Centerpartiet	Kommunpolitiker, aktiv inom socialdemokraterna	Socialdemokraterna
Civilekonom, journalist, VD svenskt näringsliv	Kristdemokrat	Magisterexamen nationalekonomi, aktiv inom LO	Socialdemokraterna
Ekonomiutbildad, tidigare departementsråd	Socialdemokrat	Reservofficer, civilekonom, biträdande Generaldirektör riksgälden	Moderaterna(?)
Generaldirektör, 2 årig gymnasieutbildning vid fordonsprogrammet, kommunpolitiker	Socialdemokrat	Nationalekonom, departementssekreterare	Moderaterna
		Juristutbildad och domarutbildad	Politiskt obunden
		Vice ordförande, Ekonomiutbildad, tidigare departementsråd	Politiskt obunden
Ledamöter med politisk bakgrund:	5		6
Totalt antal ledamöter:	7		9
Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund: 2		Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund: 3	
Ledamöter med borgerlig bakgrund: 3		Ledamöter med borgerlig bakgrund: 3	
Antal procent ledamöter med borgerlig bakgrund: 42,86%		Antal procent ledamöter med Socialdemokratisk bakgrund: 33,33%	

Regeringen Reinfeldt och regeringen Löfven: Politisk bakgrund 2008 och 2015

När arbetsförmedlingen uppstod den 1:a januari 2008 under alliansregeringens styre hade styrelsen gått från ett medlemsantal inom AMS styrelse på 8 ledamöter till en styrelse inom arbetsförmedlingen på 6 medlemmar. 7 av 8 ledamöter inom AMS styrelse år 2007 innehade en bakgrund inom socialdemokraterna medans ombildningen till arbetsförmedlingen 2008 uppgick denna motsvarande siffra till där 2 av 6 ledamöter hade en bakgrund inom något borgerligt parti. Medlemmar med bakgrund i det just då sittande regeringensunderlaget sjönk med hälften från regeringen Perssons förordnande 2007 till regeringen Reinfeldts nyutnämningar 2008.

När det kommer till att jämföra 2008 och 2015 uppstår ingen som helst skillnad när det kommer till tillsättning av ledamöter med politisk bakgrund. Både under året 2008 och 2015 uppgår ledamöter med politisk bakgrund till 33,3% i båda fallen. 33,3% med socialdemokratisk bakgrund utnämnd av en socialdemokratisk regering samt 33,3% med bakgrund i ett borgerligt parti utnämnda av en borgerlig regering.

Sammanfattningsvis kan man utläsa ur tabell 3 att det sker en ökning av antal styrelseledamöter under en socialdemokratisk regering, men ingen ökning av ledamöter med politisk bakgrund. Varken ordförande eller vice ordförande har heller någon form av politisk bakgrund. Medans generaldirektören under regeringen Löfven 2015 innehade en politisk bakgrund inom socialdemokraterna. Men denne var utsedd redan av alliansregeringen i Mars 2014. Således finns ingen direkt koppling mellan en socialdemokratisk regering under 2015 och dess generaldirektör med samma politiska bakgrund under samma år. Detta ärende kring just detta specifika val av generaldirektör avhandlas mer grundligt senare i denna text.

Tabell 3. Regeringen Reinfeldt 2008 och regeringen Löfven 2015

Arbetsförmedlingen: 2008	Bakgrund	Arbetsförmedlingen: 2015	Bakgrund
Ordförande, doktor inom nationalekonomi	Politiskt obunden	Ordförande, förvaltningsutbildad, tjänstgjort vid finansdepartementet	Politiskt obunden
Tf Generaldirektör, tidigare länsarbetsdirektör	Politiskt obunden	Generaldirektör, 2 årig gymnasieutbildning vid fordonsprogrammet, kommunpolitiker	Socialdemokraterna
Kommunpolitiker	Moderaterna	Lärarytbildad, kommunpolitiker	Moderaterna
Ekonom och tidigare aktiv inom SSU	Socialdemokraterna	Kommunpolitiker	Socialdemokraterna
Jordbrukare, riksdagsledamot	Centerpartiet	Magisterexamen inom nationalekonomi, aktiv inom LO	Socialdemokraterna
Biokemist, sjukhusdirektör	Politiskt obunden	Reservofficer, civilekonom, biträdande Generaldirektör riksgälden	Moderaterna
		Nationalekonom, departementssekreterare	Moderaterna
		Juristutbildad och domarutbildad	Politiskt obunden
		Vice ordförande, Ekonomiutbildad, tidigare departementsråd	Politiskt obunden
Ledamöter med politisk bakgrund:	3		6
Totalt antal ledamöter:	6		9
Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund: 1		Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund: 3	
Ledamöter med borgerlig bakgrund: 2		Ledamöter med borgerlig bakgrund: 3	
Antal procent ledamöter med borgerlig bakgrund: 33,33%		Antal procent ledamöter med Socialdemokratisk bakgrund: 33,33%	

Regeringen Reinfeldt och regeringen Persson: Utbildningsbakgrund 2007 och 2008

För att få en god kontinuitet i jämförelser kommer även utbildningsbakgrund att jämföras i tabell 4 mellan AMS sista styrelse under regeringen Persson och arbetsförmedlingens styrelser.

Under AMS styrelse 2007 innehade 7 av 8 ledamöter en politisk bakgrund inom socialdemokraterna. 6 av de totalt 8 ledamöterna i styrelsen hade någon form av högskoleutbildning. 6 av 8 ledamöter hade en bakgrund inom Socialdemokraterna och där 5 av dessa 6 innehade någon form av högskoleutbildning. Samtidigt hade den enda ledamoten med borgerlig bakgrund ingen form av högskoleutbildning. Ordföranden med en icke-politisk koppling innehade en högskoleutbildning.

När det kommer till den nya styrelsen i arbetsförmedlingen 2008 sjönk som tidigare nämnts antalet ledamöter med att gå från AMS styrelse på 8 ledamöter till 6 stycken i arbetsförmedlingens styrelse. Andelen ledamöter med högskoleutbildning i arbetsförmedlingen var större men enbart marginellt då styrelsen också fick färre antal medlemmar totalt. 6 av 8 ledamöter hade en högskoleutbildning inom AMS styrelse medans 4 av 6 medlemmar i arbetsförmedlingens styrelse innehade en högskoleutbildning.

Arbetsförmedlingens styrelse 2008 behöll den enda ledamoten med borgerlig bakgrund från AMS styrelse 2007, denne saknade en högskoleutbildning. Antalet ledamöter med borgerlig bakgrund ökade från 1 ledamot till 2 ledamöter i styrelsen 2008, av dessa 2 innehade ingen av dessa en högskoleutbildning.

5 av 6 ledamöter med socialdemokratisk bakgrund i AMS styrelse 2007 fick inget förordnande för arbetsförmedlingen 2008 av alliansregeringen, varav den enda som fick detta förordnande innehade en högskoleutbildning.

2 av de totalt 8 ledamöterna inom AMS styrelse som inte innehade någon form av politisk anknytning hade båda dessa en högskoleutbildning. Dessa utgjordes av styrelsens ordförande samt den tillförordnande generaldirektören.

Sammanfattningsvis sjönk antalet ledamöter från AMS styrelse år 2007 till arbetsförmedlingens styrelse 2008. 7 av 8 ledamöter hade någon form av politisk bakgrund i något av riksdagspartierna under året 2007. medans i 2008 hade 3 av 6 ledamöter någon form av politisk

bakgrund i ett riksdagsparti. Medans graden av ledamöter med politisk bakgrund sjönk ökade graden ledamöter med högskoleutbildning. År 2008 minskade både antalet ledamöter och ledamöter med politisk bakgrund. Samtidigt som ledamöter med högskoleutbildning ökande. Även om något marginellt sett till att antalet ledamöter gick från 8 ledamöter år 2007 till 6 ledamöter år 2008.

Värt att notera är att även om ledamöter med borgerlig bakgrund ökade från 1 ledamot till 2 ledamöter mellan åren 2007 till 2008 utgjorde båda dessa ledamöter kategorin av ledamöter utan högskoleutbildning.

Tabell 4. Regeringen Persson 2007 och regeringen Reinfeldt 2008

Arbetsmarknadsstyrelsen: 2007	Utbildning	Arbetsförmedlingen: 2008 (f.o.m 17 april)	Utbildning
Ordförande, doktor inom nationalekonomi	Högskola	Ordförande, doktor inom nationalekonomi	Högskola
Generaldirektör, utbildad jurist och tidigare statssekreterare	Högskola	TF generaldirektör tidigare, länsarbetsdirektör	Högskola
Tidigare riksdagsledamot och utbildad dagmamma	Ej högskola	Tidigare kommunalråd	Ej högskola
Socionomutbildad, fd statssekreterare	Högskola	Nationalekonom och tidigare aktiv i SSU	Högskola
Juristutbildad, nuvarande minister	Högskola	Jordbrukare, riksdagsledamot	Ej högskola
Fd statssekreterare	Högskola	Biokemist, tidigare sjukhusdirektör	Högskola
Tidigare kommunalråd	Ej högskola		
Nationalekonom och tidigare aktiv i SSU	Högskola		
Totalt antal ledamöter:	8		6
Socialdemokratiska ledamöter med högskoleutbildning:	5	Ledamöter med borgerlig Bakgrund med högskoleutbildning:	0
Socialdemokratiska ledamöter utan högskoleutbildning:	1	Ledamöter med borgerlig Bakgrund utan högskoleutbildning:	2
Ledamöter med högskoleutbildning:	6	Ledamöter med högskoleutbildning:	4
Ledamöter utan högskoleutbildning:	2	Ledamöter utan högskoleutbildning:	2
Antal procent ledamöter med högskoleutbildning:	62,50%	Antal procent ledamöter med högskoleutbildning:	66,67%

Regeringen Reinfeldt och regeringen Löfven: Utbildningsbakgrund 2014 och 2015

Likväl när det kommer till utbildningsbakgrunden mellan åren 2014 och 2015 framkommer ett mönster. Som bekant ökar antalet ledamöter från året 2014 till 2015 med 2 stycken ledamöter ytterligare. I takt med att antalet ökar med 2 stycken ledamöter ökar även antalet ledamöter med högskoleutbildning med 2.

Rent generellt utläses väldigt få förändringar mellan dessa år i tabell 5. Utöver att ledningen utökas med 2 ledamöter så är förändringen till stor del densamma jämfört med regeringen Perssons utnämningar 2006 och alliansens nyutnämningar 1 januari 2008. Utbildningsmässigt sker ingen signifikant ökning eller minskning efter en ny regering vare sig utnämner nya ledamöter till ledningen eller en helt ny myndighet uppförs. Den genomgående trenden är att merparten i samtliga ledningar innehar någon form av högskoleutbildning.

Tabell 5. Regeringen Reinfeldt 2014 och regeringen Löfven 2015

Arbetsförmedlingen: 2014	Utbildning	Arbetsförmedlingen: 2015	Utbildning
Ordförande, förvaltningsutbildad, tidigare tjänstgjort vid finansdepartementet	Högskola	Ordförande, förvaltningsutbildad, tidigare tjänstgjort vid finansdepartementet	Högskola
Generaldirektör, 2 årig gymnasieutbildning vid fordonsprogrammet, kommunpolitiker	Ej högskola	Generaldirektör, 2 årig gymnasieutbildning vid fordonsprogrammet, kommunpolitiker	Ej högskola
Juristutbildad och domarutbildad	Högskola	Vice ordförande, Ekonomiutbildad, tidigare departementsråd	Högskola
Journalistutbildad	Högskola	Juristutbildad och domarutbildad	Högskola
Civilekonom, journalist, VD svenskt näringsliv	Högskola	Läraryt utbildad, kommunpolitiker	Högskola
Ekonomiutbildad, tidigare departementsråd	Högskola	Reservofficer, civilekonom, biträdande Generaldirektör riksgälden	Högskola
Tidigare kommunalråd	Ej högskola	Kommunpolitiker	Ej högskola
		Nationalekonom, departementssekreterare	Högskola
		Magisterexamen nationalekonomi, aktiv inom LO	Högskola
Totalt antal ledamöter:	7		9
Ledamöter med borgerlig bakgrund med högskoleutbildning:	2	Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund med högskoleutbildning	2
Ledamöter med borgerlig bakgrund utan högskoleutbildning:	1	Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund utan högskoleutbildning	1
Ledamöter med högskoleutbildning:	5	Ledamöter med högskoleutbildning:	7
Ledamöter utan högskoleutbildning:	2	Ledamöter utan högskoleutbildning:	2
Antal procent ledamöter med högskoleutbildning:	71,43%	Antal procent ledamöter med högskoleutbildning:	77,78%

Utbildningsbakgrund alliansregeringen 2008 och regeringen Löfven 2015

Precis som påpekades när dessa år jämfördes när det kom till politisk bakgrund framkom att antalet ledamöter är högre under år 2015 än under år 2008. Men det som också framkom var att det fanns ingen skillnad när det kom till att utse ledamöter med samma politiska bakgrund som den regering som för tillfället innehade regeringsmakten, bägge innehade ledamöter med politisk bakgrund kopplad till egna regeringsunderlaget med 33,33%.

När dessa två styrelser återigen skall jämföras när det kommer till utbildningsbakgrund finner jag en något större skillnad kring detta området. När antalet ledamöter ökar från 6 stycken år 2008 under alliansregeringen till 9 stycken ledamöter år 2015 under regeringen Löfven ökar även den procentuella delen av ledamöter med högskoleutbildning från 66,67% till 77,78%.

Antalet ledamöter med högskoleutbildning år 2008 är 4 medans ledamöter med högskoleutbildning 2015 är 7. Alltså, när antalet ledamöter stiger med 3 stycken under år 2015 stiger även antalet ledamöter med högskoleutbildning från 4 till 7 stycken.

År 2008 när alliansregeringen innehade regeringsmakten fanns 2 ledamöter med borgerlig politisk bakgrund utan en högskoleutbildning, år 2015 när socialdemokraterna innehade regeringsmakten var denna siffra 1. Värt att påpeka är att denna ledamot under år 2015 utgjordes av generaldirektören. Denne hade en socialdemokratisk bakgrund utan någon högskoleutbildning, men som tidigare nämnts hade denne redan utnämnts till generaldirektör av den föregående alliansregeringen. Både styrelsen under 2008 som 2015 innehade en ordförande med en högskoleutbildning och där dessutom ingen av dem hade någon som helst politisk anknytning.

Avslutningsvis pekar resultatet inom tabell 6 på att antalet ledamöter under dessa två separata styrelser innehade både två ett lika stort antal ledamöter utan högskoleutbildning, medans styrelsen under år 2015 under regeringen Löfven innehade fler ledamöter med högskoleutbildning än under alliansregeringen 2014.

Tabell 6. Reinfeldt 2008 och regeringen Löfven 2015

Arbetsförmedlingen: 2008 (f.o.m 17 april)	Utbildning	Arbetsförmedlingen: 2015	Utbildning
Ordförande, doktor inom nationalekonomi	Högskola	Ordförande, förvaltningsutbildad, tidigare tjänstgjort vid finansdepartementet	Högskola
Tf Generaldirektör, tidigare länsarbetsdirektör	Högskola	Generaldirektör, 2 årig gymnasieutbildning vid fordonsprogrammet, kommunpolitiker	Ej högskola
Kommunpolitiker	Ej högskola	Vice ordförande, Ekonomiutbildad, tidigare departementsråd	Högskola
Nationalekonom och tidigare aktiv i SSU	Högskola	Juristutbildad och domarutbildad	Högskola
Jordbrukare, riksdagsledamot	Ej högskola	Lärarytbildad, kommunpolitiker	Högskola
Biokemist, sjukhusdirektör	Högskola	Reservofficer, civilekonom, biträdande Generaldirektör riksgälden	Högskola
		Kommunpolitiker	Ej högskola
		Nationalekonom, departementssekreterare	Högskola
		Magisterexamen nationalekonomi, aktiv inom LO	Högskola
Totalt antal ledamöter:	6		9
Ledamöter med borgerlig bakgrund med högskoleutbildning:	0	Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund med högskoleutbildning	2
Ledamöter med borgerlig bakgrund utan högskoleutbildning:	2	Ledamöter med socialdemokratisk bakgrund utan högskoleutbildning	1
Ledamöter med högskoleutbildning:	4	Ledamöter med högskoleutbildning:	7
Ledamöter utan högskoleutbildning:	2	Ledamöter utan högskoleutbildning:	2
Antal procent ledamöter med högskoleutbildning:	66,67%	Antal procent ledamöter med högskoleutbildning:	77,78%

Sammanfattning resultat

Sammanfattningsvis när åren 2007,2008,2014 och 2015 jämförs med varandra är graden av ledamöter med politisk bakgrund aldrig större än AMS sista år 2007. 75% av ledamöterna hade någon form av politisk bakgrund inom socialdemokraterna. Det bör dock anmärkas att året 2007 innehades regeringsmakten av alliansregeringen men där ledamöterna i styrelsen satt på förordnande från den föregående socialdemokratiska regeringen och förnyades därefter av alliansregering. Därav väljer jag att presentera graden av politisering till 75%. För att där kunna påvisa att utnämningmakten tenderade att användas i större grad för att utnämna individer med likartad politisk bakgrund som själva regeringen innehade. När alliansregeringen tillträdde efter valet 2006 förnyades dessa förordnanden av regeringen. Hela ledningen inom AMS som utnämnts under den socialdemokratiska regeringen fick nu sitta kvar under den borgerliga alliansregeringen. Eventuellt varför detta skede kommer diskuteras under slutsatser där detta kommer sättas in i en historisk kontext.

När det kommer till graden av politisering mellan dessa år kan man se att den sjunker under en regerings första år vid makten för att sedan öka. Detta kan observeras tydligast under alliansregeringens 2: a regeringsår då graden av politisk bakgrund inom styrelsen är 33,33% för att sedan under alliansregeringens sista 8:e och sista regeringsår nå en nivå av en ledning med politisk bakgrund på 42,86%. En ökning med 9,53%.

När den socialdemokratiska regeringen under Stefan Löfven går in på sitt 2: a regeringsår 2015 så har graden av politisering nedgått åter till 33,33% inom styrelsen. Detta kan indikera på att en regering vid en mandatperiods början tenderar att utse färre ledamöter med någon form av knytning till den sittande regeringen för att sedan öka graden av politisering allt medan mandatperioden fortlöper. Detta går ej att fastställa då ej alla år inom dessa regeringar har jämförts.

Men graden av ledamöter inom AMS och AF ledningar har varierat mellan åren 2006/2007 och 2015. Men den nivån av ledamöter med politisk bakgrund från sittande regeringsparti har aldrig varit högre än under den socialdemokratiska regeringen ledd under Göran Persson. Den ledning som fanns under AMS sista år 2006/2007 utmärkte sig när det kom till ledamöter med politisk bakgrund.

När det kommer till utbildningsbakgrund ses en tydlig uppgående trend av att ledamöter i allt större utsträckning innehar någon form av högskoleutbildning. Under året 2007 innehade 62,50% av ledamöterna inom AMS styrelse någon form av högskoleutbildning. Detta kan jämföras med arbetsförmedlingens styrelse år 2015 där 77,78% av ledamöterna innehade någon form av högskoleutbildning. Lägg därtill att både styrelsen inom AMS 2007 och arbetsförmedlingen 2015 innehade båda 9 stycken ledamöter. Detta är en ökning med 15,28% under 8 års tid. 6 stycken ledamöter innehade en högskoleutbildning år 2007 medans 2015 innehade 7 stycken ledamöter en högskoleutbildning.

Tabell 7. Sammanfattning				
År	Högskoleutbildning	Politisk Bakgrund *(1)	Regering	Antal ledamöter
2007	62,50%	75%*(2)	Socialdemokraterna*(2)	9
2008	66,67%	33,33%	Alliansregeringen	6
2014 (t.o.m 2 oktober)	71,43%	42,86%	Alliansregeringen (t.o.m 2 oktober 2014)	7
2015	77,78%	33,33%	Socialdemokraterna	9

- (1) *Med politisk bakgrund avses de ledamöter som innehade förordnanden från föregående socialdemokratiska regering. Därav presenteras politisk bakgrund som 75%.
- (2) *2007 Bestod regeringsunderlaget av alliansen. Regeringen anges här som Socialdemokraterna. Detta på grund av att ledamöterna innehade förordnande från den tidigare socialdemokratiska regeringen.

5. Slutsatser

Har Sveriges regeringar ersatt meritokratiska kriterier med politiska kriterier?

Den tidigare forskning som pekat på låg politisering inom svensk förvaltning är även något som mitt stickprov mot en specifik myndighet och tidsperiod även bekräftar till största del. Svenska regeringar har ej ersatt meritokratiska kriterier med politiska. Om man tittar enbart gällande den myndighet och de år jag jämfört så är trenden snarare tvärtom. Ledamöter inom arbetsförmedlingens styrelse med politisk bakgrund har från 2007 till 2015 i princip enbart sjunkit.

Men om man bortser från just begreppet ”politisk bakgrund” som mer enbart benämner om en ledamot har en politisk bakgrund eller ej, snarare än att beskriva om ledamoten är tillsatt enbart på dess politiska bakgrund. Går det att utröna om ledamöter inom dessa styrelser är mer eller mindre tillsatta baserade på sin politiska tillhörighet? På vilka grunder kan man göra dessa? Bör en ledamot med en utebliven högskoleutbildning men med en politisk tillhörighet direkt avskrivas som tillsatt enbart på politiska grunder?

Det går självklart inte att göra en sådan snäv tolkning av en specifik tillsättning enbart på dessa kriterier. Men det kan ge en viss fingervisning. Exempelvis om det uteslutande är en styrelse som har merparten med ledamöter med en politisk bakgrund i samma parti som just då innehar utnämningmakten. Då finns det skäl att ifrågasätta om regeringen i detta specifika fall mer har tillsatt på politiska kriterier framför meritokratiska. Även mer så om det skulle framgå att merparten av dessa ledamöter ej har någon form av utbildning eller erfarenhet kopplad till den styrelsemyndighet som de är utnämnda inom. Men som statsminister Göran Persson själv kommenterade kritiken i konstitutionsutskottet gällande påståenden om en politiserad förvaltning:

”De är inga ”halvpolitruker” utan dugliga tjänstemän.”- Göran Persson (Svd.se, 2006)

Alltså, verkligheten behöver ej vara svart eller vit. En ledamot utan högre utbildning med politisk bakgrund inom socialdemokraterna kan vara en duglig ledamot, men den kan också vara oduglig. Precis som en högutbildad ledamot med utebliven politisk erfarenhet också kan vara bättre eller sämre i sitt utövande som ledamot i en styrelse.

När det kommer till fallet AMS och senare arbetsförmedlingen kan man se en nedtrappning av ledamöter med politisk bakgrund från år 2006/2007 och fram till 2015. Detta är en mer tydlig trend genom 3 olika regeringar som hinner avlösa varandra under dessa 8 år än när det kommer till utbildningsbakgrund.

Andelen av ledamöter med högskoleutbildning ökar också mellan åren 2006/2007–2015 men inte alls lika signifikant som när det kommer till ledamöter med utebliven politisk bakgrund.

Sammanfattningsvis finner jag inga belägg när det kommer till just arbetsförmedlingen att regeringen har ersatt meritokratiska meriter med politiska sådana. Snarare tvärtom har ledamöter med politisk bakgrund sjunkit och ledamöter med en högskoleutbildning har ökat. Oavsett om en högskoleutbildning är relevant eller ej när det kommer att bedöma en individs lämplighet, så står den svenska förvaltningstraditionen baserad på en hög del av oberoende och en tillsättning på förtjänst stark eller rentav starkare idag än vad den gjorde år 2007.

Men avseende specifika fall, får regeringen Persson ses som ett särskilt fall som stod ut gällande ledningar med politisk bakgrund. Halvpolitruker eller ej.

Finns det skillnad i grad av politiska tillsättningar mellan olika regeringar?

Det går dock samtidigt inte att frånga att ledamöter med politisk bakgrund var mycket högre under regeringen Perssons sista regeringsår 2006 (och som också satt kvar under alliansregeringens första regeringsår 2007) än exempelvis regeringen Löfvens första regeringsår. Båda socialdemokratiska regeringar, men helt olika grad av ledamöter med politisk bakgrund.

För att även nämna alliansregeringens år gällande arbetsförmedlingen får det även tas i beaktande dess bakgrund kopplat till valrörelsen 2006 och dess anklagelser mot Göran Persson och dess regering för att politisera förvaltningen. Från år 2005 var Bo Bylund utnämnd av regeringen Persson till att vara generaldirektör för arbetsmarknadsstyrelsen. Bylund hade dessförinnan varit både aktiv inom LO och arbetat som statssekreterare. Under valrörelsen 2006

valde moderaternas dåvarande partiledare Fredrik Reinfeldt att benämna Bo Bylund som en *”socialdemokratisk valarbetare”* (Sr.se, 2008)

Efter valrörelsen och socialdemokraternas förlust tillträdde alliansregeringen den 6:e oktober 2006. Efter tidigare kritik om socialdemokratisk politisering förnyades ändå samtligas förordnanden inom arbetsförmedlingens ledning, även Bo Bylunds. Därtill innehade Bo Bylund förordnande fram till den 31 mars 2011, alltså skulle denne tjänstgöra som generaldirektör inom den nybildade arbetsförmedlingen också. Men strax efter bildandet av arbetsförmedlingen 2008 så upphävdes förordnandet av Bo Bylund, både som generaldirektör och ledamot.

Beslutet kritiserades, och arbetsmarknadsministern Sven-Otto Littorin beskylldes för politisering och att man entledigat generaldirektören på felaktiga grunder (Sr.se, 2008)

Arbetsmarknadsminister Sven-Otto Littorin försvarade entledigandet och tillade att det inte fanns någon politik inblandat i beslutet:

”Det finns ingen politik inblandat i detta. Om man hade velat göra en politisk poäng hade man gjort det med en gång” - Sven-Otto Littorin (Svenska dagbladet, 2008)

Detta uttalande står till vis del i kontrast till vad alliansens arbetsgrupp ansåg kring AMS under valrörelsen 2006:

Arbetsgruppen slår också fast att ledningen för Ams måste ta mindre partipolitiska, i klartext socialdemokratiska, hänsyn. Ams måste alltså bli mer självständigt.” (SR.se, 2006)

Här kan även väckas frågetecken till varför regeringen Reinfeldt förnyade övriga ledamöters förordnanden också under alliansregeringens första regeringsår 2007.

Det kan finnas en möjlighet att regeringen handlade på samma sätt som man beskylls för i ärendet Bo Bylund. Regeringen Reinfeldt valde medvetet att förnya ledamöter som härstammade från den gamla socialdemokratiska regeringen med tanken att hålla sig på god fot och få den hjälp som behövdes i omställningen från AMS till arbetsförmedlingen. När arbetsförmedlingen sedan uppstod i januari 2008 förnyades enbart 2 av de totalt 8 ledamöternas

förordnanden av regeringen Reinfeldt, varav endast 1 av dessa 2 innehade en socialdemokratisk bakgrund.

Nu innehade ledningen färre ledamöter med politisk bakgrund, men effekten inom myndigheten blev oväntad. Drygt 5 år senare, den 25:e augusti 2013. Blir generaldirektör Angeles Bermudez Svankvist entledigad från arbetsförmedlingen. Bland annat efter kritik från den egna personalen.

” Medarbetare klagar på toppstyrning« var rubriken i Publikt i november 2012.” (Publikt.se, 2013)

Slutligen kom kritiken från den egna styrelsen. En styrelse som nu riktade misstroende mot sin egna generaldirektör. En myndighet som i valrörelsen 2006 utlovades blir mer självständig gick nu emot den politiska makten. Efter att arbetsförmedlingens styrelse riktade misstroende mot den egna generaldirektören så fick till slut regeringen entlediga denne.

Den socialdemokrati som år 2006 hade kritiserats för dess tillsättningar fick denna gång ge kritik, men inte för en alltför stor politisk kontroll utan snarare utevaron av politisk kontroll.

”Det är fullt kaos på Arbetsförmedlingen. Vi har en generaldirektör som säger en sak, en styrelse som säger något helt annat och Fredrik Reinfeldt är helt tyst, sa Löfven och påpekade att krisen rör den viktigaste myndigheten när det handlar om att få folk i sysselsättning.” - (Aftonbladet.se, 2013)

En alliansregering som profilerat sig på förtjänst, skicklighet och oberoende fick i slutändan detta vänt emot sig.

Rent numerärt jämfört med dessa fall så framstår det som att regeringen Persson i högre grad tillsatte ledamöter med politisk bakgrund, men samtidigt kan alliansen nämnas då utnämningmakten även under deras mandatperiod politiserades för att bli av med *”socialdemokratiska valarbetare”*.

Är förvaltningen ett instrument för svenska politiker?

Ända sedan Friedrich/Finer debatten har det diskuterats över graden av kontroll över förvaltningen och på vilket sätt denna skall kontrolleras.

Herman Finers syn på den tydligt underställda förvaltningen till den politiska makten och Carl Friedrich syn på den självkontrollerande förvaltningen, båda dessa synsätt tar sig uttryck när det kommer till den svenska förvaltningstraditionen. Avskiljningen mellan den politiska makten och förvaltningen genom dualismen, men med ett antal kontrollinstrument. Bland annat utnämningmakten.

Om förvaltningen är ett instrument för svenska politiker i fallet AMS och arbetsförmedlingen just är ett tudelat svar. Baserat både kring specifika händelser där det varit mer eller mindre tydligt att generaldirektören och styrelsen innehaft större delen av kontrollen men samtidigt där man under vissa regeringsår sett en alltmer tydligare politisk kontroll över myndigheten och dess styrelse.

I stort blir förvaltningen ett verktyg för svenska politiker för att genomdriva och förverkliga sin politik. Men i sann andå trogen Carl Friedrich blir vissa av kontrollverktygen som den svenska politiska makten innehar till viss del trubbiga. Man kan här välja att problematisera fallet kring generaldirektör Angeles Bermudez-Svankvist och dess styrelse.

Där regeringen utnämnde denne med en tydlig profilering kring en individ som varken var en tydlig politruk eller för den delen en väl etablerad teknokrat. Men där det i slutändan slutade med att förvaltningen i det här fallet arbetsförmedlingens styrelse gick emot regeringen och förklarade offentligt att man ej innehade förtroende för generaldirektören. På det hela blir detta fallet intressant att se kring vad som kan ske när den politiska makten väljer att profilera sin agenda med att skära ner i hög grad den politisering som de kritiserade föregående regering för. För att sedan i slutändan till vis del tappa kontroll över denna icke-politiserade styrelse. Som sedan i slutändan riktade ett misstroende mot deras egna generaldirektör.

Friedrich och Finer argumenterade för sina ståndpunkter gällande förvaltningens vara eller icke vara när det kom till att vara autonom. När argumenten vrids och vänds även i modern tid framkommer fortfarande för respektive nackdelar när det kommer till mer eller mindre politisk kontroll. Men efter denna undersökning öppnar sig även frågan kring gråskalan kring politisering.

Vart börjar och slutar politiseringen? Och i så fall, när börjar och slutar förvaltningen bli ett verktyg för den politiska makten? I Sveriges fall riskerar verktygen att i vissa fall bli alltför trubbiga, och när dessa försöker vässas till med politiska tillsättningar blir meritokratin och oberoendet ifrågasatt. Tidigare nämnda exempel har visat på olika regeringar som försökt använda sin förvaltning sina verktyg med varierande resultat. Frågan som kvarstår blir om något av exemplen skulle tala mer eller mindre till antingen Friedrich eller Finers favör.

Referenser

Aftonbladet.se. (den 25 8 2013). Hämtat från Aftonbladet.se:

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/A20P2x/skandaldirektoren-tvingas-avg>

(2016). *Arbetsförmedlingens årsrapport 2015*. Stockholm: Arbetsförmedlingen.

(2010). *Arbetsförmedlingens årsredovisning 2009*. Stockholm: Arbetsförmedlingen.

Bendor, J., Glazer, A., & Hammond, T. (2001). Theories of Delegation. *Annual review of political science* 4.

Charron, N., Dahlström, C., Fazekas, M., & Lapuente, V. (2016). Careers, Connections, and Corruption Risks: Investigating the Impact of Bureaucratic Meritocracy. *The Journal of Politics*.

Cooper, C. A. (2018). Encouraging civil servants to be frank and fearless: Merit recruitment and employee voice. *Public Administration*.

Dahlström, C., & Holmgren, M. (2019). The Political Dynamics of Bureaucratic Turnover. *British journal of Political Science* 49, 823-836.

Entledigande av ledamot i Arbetsförmedlingens styrelse, diarienummer 11 2008/92460. (den 17 4 2008). *Regeringsbeslut 2*.

Entledigande av ledamot i styrelsen för Arbetsförmedlingen, A2015/7/A. (den 15 01 2015). Stockholm.

Entledigande av ledamöter i styrelsen för arbetsmarknadsstyrelsen, diarienummer 06-2796-00. (den 12 10 2006). *Regeringsbeslut 3*. Stockholm.

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wägnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer.

Finer, H. (2001). *Classics of administrative ethics*. New York: Westview press.

Förordnande av ledamot i Arbetsförmedlingens styrelse, A2009/655/A. (den 26 02 2009).
Stockholm.

Förordnande av ledamot i Arbetsförmedlingens styrelse, diarienummer 07-5548-01. (den 20
12 2007). *Regeringsbeslut 1*. Stockholm .

Förordnande av ledamot i styrelsen för arbetsförmedlingen, Diarienummer AF-2015/087140.
(den 09 04 2015). Stockholm.

Förordnande av ledamot i styrelsen för Arbetsförmedlingen, diarienummer AF-2015/087140.
(den 9 04 2015). Stockholm.

Förordnande av ledamöter i Arbetsförmedlingens styrelse, A2007/6690/A. (den 19 12 2007).
Stockholm.

Förordnande av ledamöter i Arbetsförmedlingens styrelse, diarienummer 07-5522-01. (den 19
12 2007). *Regeringsbeslut 13*. Stockholm.

Förordnande av ledamöter i Arbetsförmedlingens styrelse, diarienummer 07-5522-01. (den 19
12 2007). Stockholm.

Förordnande av ledamöter i Arbetsförmedlingens styrelse, diarienummer Af-2017/00172195.
(den 23 03 2017).

Förordnande av ledamöter i Arbetsförmedlingens styrelse, Diarienummer Af-2018/00173202.
(den 15 03 2018). Stockholm.

Förordnande av ledamöter i styrelsen för Arbetsförmedlingen diarienummer AR-
2015/087140. (den 1 04 2015). Stockholm.

Förordnande av ledamöter i styrelsen för arbetsmarknadsstyrelsen diarienummer 06-978-00.
(den 23 03 2006). Stockholm.

Förordnande i styrelsen för Arbetsförmedlingen A2014/2467/A. (den 26 06 2014).
Stockholm.

Förordnande i styrelsen för arbetsförmedlingen A2014/918/A : A2013/3263/A. (den 27 02
2014). Stockholm.

- Förordnande i styrelsen för Arbetsförmedlingen, A2014/918/A : A2013/3263/A. (den 27 2 2014). Stockholm.
- Förordnande i styrelsen för arbetsförmedlingen. A2014/2467/A. (den 26 06 2014).
Regeringsbeslut 12. Stockholm.
- Gulzar, S., & Benjamin , P. J. (2016). Politicians, Bureaucrats, and Development: Evidence from India. *American Political Science Review*.
- Lewis, D. E. (2011). Presidential Appointments and Personnel. *Department of Political Science, Vanderbilt University*.
- Mason, E., & Friedrich, C. (1940). *Public policy and the nature of administrative responsibility*. Cambridge, Massachusetts: Harvard university press.
- Niklasson, B., & Dahlström, C. (2013). The politics of politicization in Sweden. *Public Administration Vol. 91*.
- Painter, M., & Peters, B. (2010). *Tradition and Public Administration*. Basingstoke: Palgrave Macmillan UK.
- Peters, G., & Pierre, J. (2004). *Politization of the Civil service in the comparative perspective- The quest for control*. London and New york: Routledge.
- Publikt.se*. (den 11 9 2013). Hämtat från Publikt.se: <https://www.publikt.se/nyhet/hon-fick-ga-efter-ar-av-standig-kritik-15924>
- Riksdagen.se*. (2018). Hämtat från Riksdagen.se: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/kungorelse-1974152-om-beslutad-ny-regeringsform_sfs-1974-152
- Riksrevisionen. (2007). *Styrelser med fullt ansvar*. Stockholm: Riksdagstryckeriet.
- SR.se*. (den 13 2 2006). Hämtat från SR.se: <https://sverigesradio.se/artikel/794733>
- Sr.se*. (den 4 4 2008). Hämtat från Sr.se: <https://sverigesradio.se/artikel/1991079>
- Statskontoret. (2018). *Myndighetsstyrelser i praktiken*. Statskontoret.

Statskontoret.se. (den 16 5 2021). Hämtat från Statskontoret.se:

<https://www.statskontoret.se/var-verksamhet/forvaltningspolitikens-utveckling/arligen-uppfoljningar/4myndigheternas-ledningsformer-och-sarskilda-organ/>

Svd.se. (den 19 04 2006). Hämtat från Svd.se: <https://www.svd.se/persson-till-attack-i-ku>

Svenska dagbladet. (den 03 4 2008). Hämtat från <https://www.svd.se/bo-bylund-petas-som-generaldirektor-4NSB>.

Upphävande av arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter (AMSFS 2006:3) om insatser för arbetslösa akademiker. (den 1 6 2007). Carina Lindfelt.

Weber, M. (1922). *Economy and Society*. New york: University of California press.